

VILNIAUS FABIJONIŠKIŲ GIMNAZIJA

TOLERANCIJOS KORUPCIJAI IR TARNYBINĖS ETIKOS PAŽEIDIMAMS APKLAUSA 2023 M.

Vilniaus Fabijoniškių gimnazija (toliau - Gimnazija) puoselėja nepriekaištingą reputaciją, siekia suteiktų įgaliojimų ribose užkirsti kelią bet kokioms korupcijos apraiškoms. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 12 straipsniu bei siekiant įstatyme įtvirtintų tikslų, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo Gimnazijoje, pagal 2022 m. spalio 24 dienos parengtą ir Gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-247 patvirtintą korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo priemonių planą 2022-2023 metams (3 uždavinio „Korupcijos rizikos veiksnių nustatymas ir šalinimas arba mažinimas“ 5 punkta) organizavo anoniminę anketą – darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymą.

TYRIMO TIKSLAS - nustatyti Gimnazijos darbuotojų požiūrį į korupciją ir tarnybinės etikos pažeidimus, koks darbuotojų pasirengimas dalyvauti įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones Gimnazijoje.

TYRIMO DALYVIAI – 56 darbuotojai.

TYRIMO BŪDAS – 26 klausimų anoniminė anketa.

ANKETOS PILDYMO TRUKMĖ - anketai užpildyti buvo skirtas laikotarpis nuo 2023-03-12 iki 2023-04-17.

2023 m. tyrime dalyvavo 56 dalyviai, iš kurių 44.6 proc. darbuotojų Gimnazijoje dirba daugiau nei 25 metai. Anketas užpildė: 2 vyrai ir 54 (96.4 proc.) moterys. 42.9 proc. respondentų yra 31-50 metų amžiaus, 39.3 proc. respondentų 51-65 metų amžiaus. 85.7 proc. anketas užpildžiusių asmenų nurodė, kad nenori dalyvauti antikorporacinės aplinkos kūrimo procese. Tačiau 100 proc. respondentų žino, kas yra korupcija.

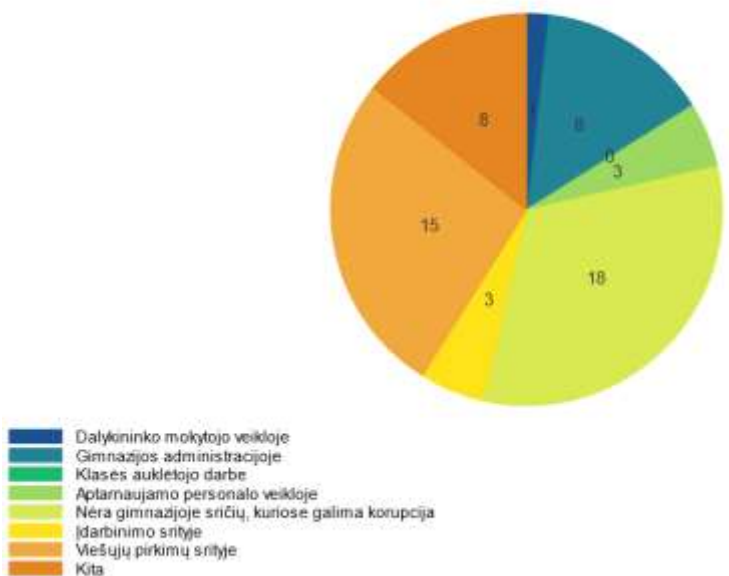
Dėl korupcijos prevencijos sąmoningumo lygio nustatymo

Tyrimo metu nustatyta, kad 64.3 proc. atsakiusių asmenų žino, kur kreiptis siekiant pranešti apie korupcijos atvejus, o tik 7.1 proc. nežino, kur kreiptis. 53.6 proc. darbuotojų nežino, ar praneštų apie korupciją mokykloje, o 42.9 proc. praneštų apie korupcinius atvejus.

2023 m. 66.1 proc. apklaustųjų apie atvejus, kai jų kolegoms už darbą asmenys atsidėkoja pinigais ar „dovanomis“ atsakė, kad neteko girdėti tokių atvejų, 19.6 proc., pasisakė, kad tokios praktikos nėra, o 12.5 proc. mano, kad pasitaiko pavienių atvejų, kai gali būti „atsidėkojama“ už darbą. Į klausimą, ar už darbą Jums buvo pasiūlytas neteisėtas atlygis, respondentai 94.6 proc. atsakė, kad niekas nesiūlė. 87.5 proc. asmenų, nesiūlė neteisėto atlygio tiesioginiam vadovui, 1.8 proc. pasakė, kad siūlė, tačiau vadovas nepaėmė.

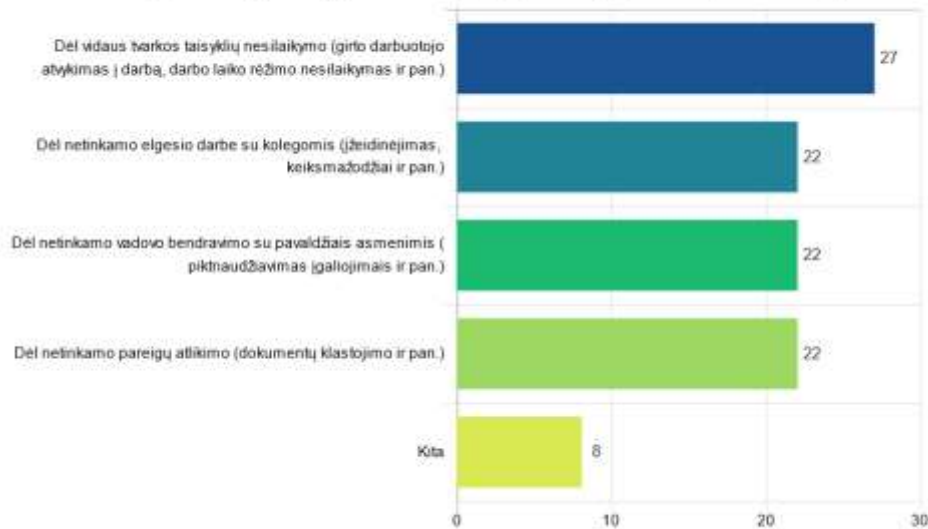
2023 m. 41.1 proc. apklaustujų nurodė, kad susidūrus su korupcijos apraiškomis darbe praneštų apie tai asmeniui atsakingam už korupcijos prevenciją, o 17.9 proc. - Gimnazijos vadovui, 8.9 proc. praneštų Pranešėjų apsaugos kanalu. Pateikus klausimą apie Gimnazijos veiklos sritis, kuriose galėtų būti korupcija, 32.1 proc. respondentų atsakė, kad nėra Gimnazijoje tokių sričių, kuriose būtų korupcija, 14.3 proc. nurodė, kad Gimnazijos administracijoje gali būti korupcijos apraiškų, 26.8 proc. respondentų mano, kad viešųjų pirkimų srityje.

Jūsų nuomone, kuriose gimnazijos veiklos srityse yra galima korupcija ?

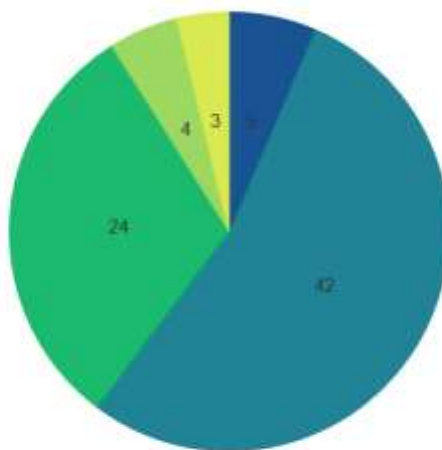
Paklausus respondentų, ar žino kaip elgtis, kai vaikų tėvai ar kiti asmenys siūlo neteisėtą atlygį, 69.6 proc. atsakė, kad žino kaip elgtis, 26.8 proc. atsakė nežino kaip elgtis, bet žino, kur rasti informaciją apie tai. Į klausimą, dėl kokių priežasčių galimos korupcijos apraiškos Gimnazijoje, 33.8 proc. paaiškino, kad gali būti dėl mažo darbo atlyginimo, 28.8 proc. dėl netinkamo darbo organizavimo ir 26.3 proc. darbuotojų pasisakė, kad dėl teisės aktų spragų. Vienas atsakymas buvo prielaida- svarstymas: „jei ateitų asmuo ne mokyti vaikų, o sukūręs planą pasipelnyti“.

Dėl kokių priežasčių gimnazijoje dažniausiai, Jūsų nuomone, galimi tarybinės etikos pažeidimai?

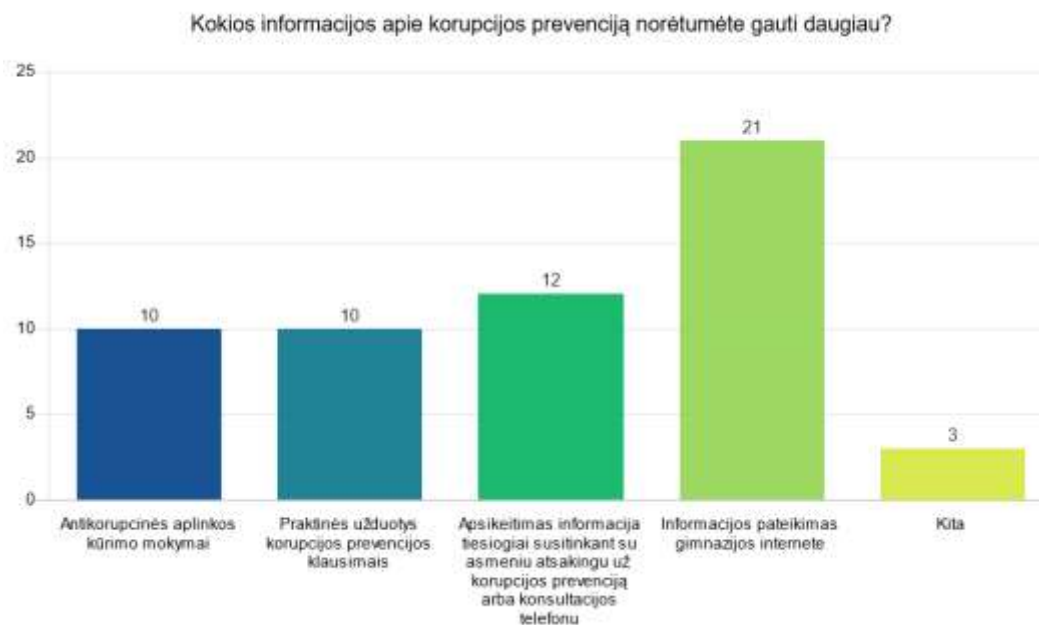
2023 m. 48,2 proc. apklaustųjų žino, kokios Gimnazijoje organizuojamos korupcijos prevencijos priemonės, 19,6 proc. respondentų apie korupcijos prevenciją žino iš internetinio Gimnazijos tinklapio. Atsakant į klausimą, kokias prevencijos priemones pasinaudotumėte susidūrus su korupcija, 53,8 proc. respondentų atsakė, kad taikytų šviečiamąsias priemones, o 30,8 proc. apklaustųjų priemones, užkertančias kelią korupcijai.

Nurodykite, kokiomis korupcijos prevencijos priemonėmis pasinaudotumėte susidūrę su korupcija?

- Baudžamosios priemonės (praneščiau teisėsaugos institucijoms)
- Šviečiamosios priemonės (įspėčiau, patarčiau nedaryti pažeidimo ir pan.)
- Priemonės, užkertančios kelią korupcijai (teikčiau pasiūlymus asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją, siekiant atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje srityje, teikčiau gimnazijos administracijai teisės aktų
- Paveščiau informacines priemones apie korupcijos atvejį
- Kita

53.6 proc. apklaustų darbuotojų žino, kas yra Gimnazijoje atsakingas už korupcijos prevenciją. Kalbant apie korupcijos prevenciją, respondentai 37.5 proc. norėtų informacijos pateikimo internetiniame Gimnazijos tinklapyje. 21.4 proc. asmenų, norėtų apsikeisti informacija su asmeniu atsakingu už korupcijos prevenciją.

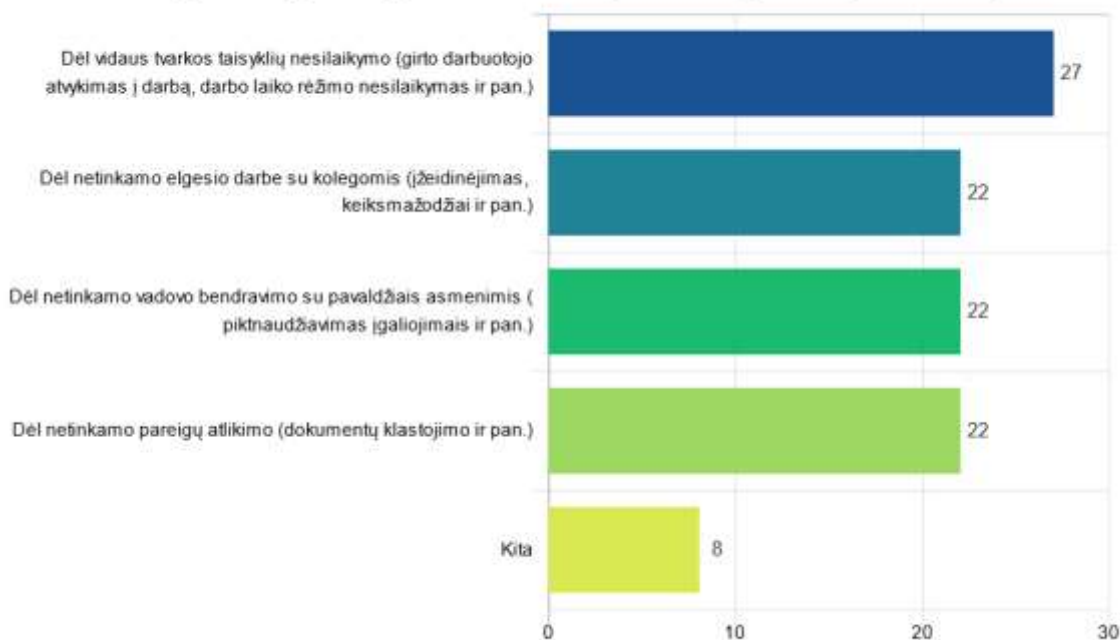
Kaip vertina korupcijos prevencijos veiklą Gimnazijoje, apklaustieji atsakė: 35.8 proc. - labai gerai, 30.3 proc. - gerai, 17,9 proc. - neblogai, 10.8 proc. - blogai, 5.4 proc. - labai blogai.

Tolerancijos tarnybinės etikos pažeidimams lygis

2023 m. dėl tarnybinės etikos pažeidimų 87.5 proc. darbuotojų nurodė, kad nesusidūrė su tarnybinės etikos pažeidimo atvejais. 8.9 proc. atsakė, kad žino tokius atvejus. 67.9 proc. asmenų nurodė nežinantys kaip pasielgtų (ar praneštų), jei kolega padarytų etikos pažeidimą, 8.9 proc. nepraneštų apie tarnybinės etikos pažeidimus, nes darbuotojai vis tiek nebūtų nubausti, o 1.9 proc. nepraneštų apie tarnybinės etikos pažeidimus, nes tai nereikšminga.

Į klausimą, ką informuotų apie tarnybinės etikos pažeidimus net 50 proc. darbuotojų nurodė, kad praneštų korupciją atsakingam asmeniui, 23.2 proc. praneštų pavaldžiam mokyklos pavaduotojui, 21.4 proc. – Gimnazijos vadovui. Dėl kokių priežasčių Gimnazijoje dažniausiai galimi tarnybinės etikos pažeidimai, 26.7 apklaustųjų atsakė, kad dėl vidaus tvarkos taisyklių pažeidimų, po 21.8 proc. nurodė, kad dėl netinkamo elgesio darbe su kolegomis, netinkamo pareigų atlikimo, ir netinkamo vadovo bendravimo su pavaldžiais asmenimis.

Dėl kokių priežasčių gimnazijoje dažniausiai, Jūsų nuomone, galimi tarnybinės etikos pažeidimai?

Įvertinus 2023 m. apklausos rezultatus, darytina išvada, jog Gimnazijoje darbuotojų korupcijos netoleravimo lygis yra *aukštesnis už vidutinį*, o korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimo galimybė Gimnazijoje pagal apklaustųjų nuomones galima vertinti, kad yra nedidelė. Gimnazijoje tikslinga tęsti darbuotojų antikorpucinį švietimą, organizuoti darbuotojų mokymus, pateikti informaciją Gimnazijos internetiniame puslapyje, periodiškai priminti darbuotojams, kad yra galimybė pasidalinti su korupcijos prevencija susijusia informacija, tiesiogiai susitinkant su asmeniu atsakingu už korupcijos prevenciją arba konsultacijos telefonu metu.

Kaip jau apklausos apibendrinime minėta, apklausos metu paaiškėjo, kad Gimnazijoje darbuotojai mano, kad Gimnazijoje daugiausiai korupcijos apraiškų gali būti viešųjų pirkimų srityje (26,8 proc). Siūlytina Antikorupcijos komisijoje aptarti minėtos Gimnazijos veiklos srities mechanizmą, esant būtinybei atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę.

Maždaug trečdalis apklaustųjų (33,8 proc.) mano, kad korupcijos atsiradimo priežastis Gimnazijoje galėtų įtakoti mažas atlygis, o 28,8 proc. darbuotojų mano, kad korupcijos apraiškas gali lemti netinkamas darbo organizavimas, todėl siūlytina peržiūrėti Gimnazijos darbo tarybos nuostatus ir suaktyvinti Darbo tarybos veiklą.

Dėl kokių priežasčių Gimnazijoje dažniausiai galimi tarnybinės etikos pažeidimai, 26,7 proc. apklaustųjų atsakė, kad dėl vidaus tvarkos taisyklių pažeidimų, o 53,6 proc. darbuotojų nežino, ar praneštų apie korupciją mokykloje, todėl tikslinga organizuoti mokymus Gimnazijos darbuotojams, turintiems pavaldžių asmenų, dėl darbuotojų darbo kontrolės mechanizmų veiksmingumo suaktyvinimo, dėl darbuotojų tinkamo darbo funkcijų atlikimo, bendravimo su pavaldžiais asmenimis ir grįžtamojo ryšio teikimo, siekiant užkirsti kelią darbuotojų tarnybinės etikos pažeidimams ir darbuotojų neskaidraus darbo funkcijų atlikimo.